

Algoritmusok gyakorlat, 2020

3. hét, szeptember 21.

3. gyakorlat

Oszd-meg és uralkodj:

A feladatot **több** [diszjunkt] **részfeladatra** osztjuk, amelyek hasonlóak az eredeti feladathoz, de méretük kisebb, rekurzív módon megoldjuk a részfeladatokat, majd összevonjuk ezeket a megoldásokat, hogy az eredeti feladatra megoldást adjanak.

3. gyakorlat

- **Felosztás:** hogyan osztjuk a feladatot több részfeladatra.
- **Uralkodás:** a részfeladatokat rekurzív módon megoldjuk. Ha a részfeladatok mérete elég kicsi, akkor közvetlenül megoldja a részfeladatokat.
- **Összevonás:** a részfeladatok megoldásait összevonjuk az eredeti feladat megoldásává.

3. gyakorlat

A rekurzió olyan művelet, mely végrehajtáskor a saját maga által definiált műveletet, vagy műveletsort hajtja végre (általában a probléma egy kisebb példányára), ezáltal önmagát ismétli. Egy rekurzív algoritmusnak két része van:

- Alapeset: a megoldást már előre tudjuk vagy könnyen kiszámítható (ekkor nincs rekurzív hívás)
- Rekurzív eset: a megoldást úgy kapjuk, hogy a probléma más, általában kisebb példányainak megoldását használjuk fel.

3. gyakorlat

Faktoriális számítás: $n! = n \cdot (n - 1) \cdot \dots \cdot 2 \cdot 1$

Rekurzív összefüggés: $n! = n \cdot (n - 1)!$

- Alapeset: $n = 1$
- Rekurzív eset: $n > 1$: $n \cdot (n - 1)!$

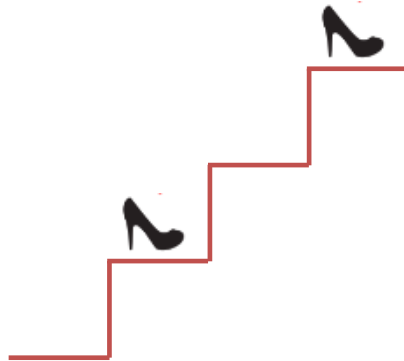
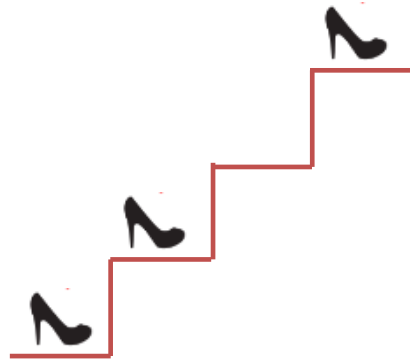
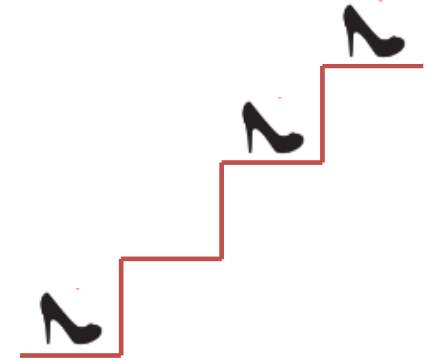
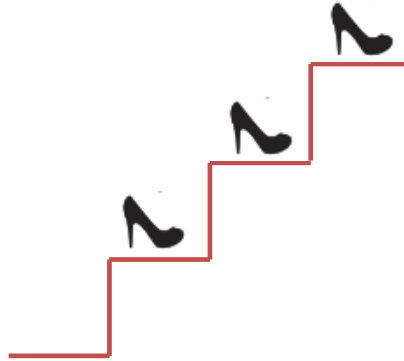
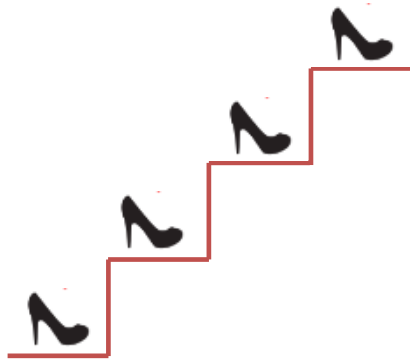
3. gyakorlat

```
public static long factorial(int n)
{
    if (n > 1)
        return n * factorial(n - 1);
    else
        return 1;
}
```

3. gyakorlat

Adjunk rekurzív algoritmust, ami meghatározza, hogy hányféleképpen mehetünk fel egy n lépcsőfokból álló lépcsőn, ha egyszerre csak 1 vagy 2 lépcsőfokot léphetünk!

3. gyakorlat

$n=4$

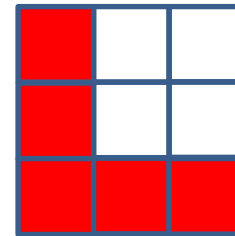
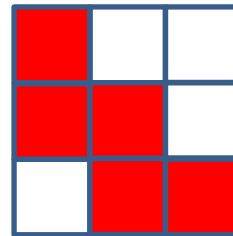
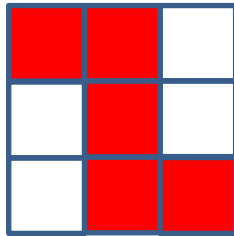
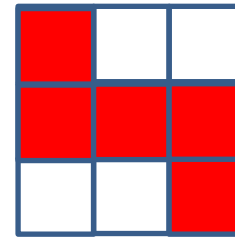
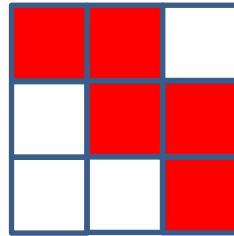
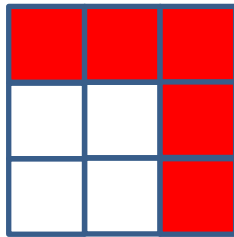
3. gyakorlat

```
public static int findStep(int n)
{
    if (n == 1 )
        return 1;
    else if (n == 2)
        return 2;
    else
        return findStep(n - 2) + findStep(n - 1);
}
```

3. gyakorlat

Adjunk rekurzív algoritmust, amely meghatározza, hogy hányféleképpen juthatunk el egy k sorból és n oszlopból álló sakktábla bal felső sarkából a jobb alsó sarkába, ha csak a jobbra vagy a lefelé szomszédos mezőre léphetünk!

3. gyakorlat

$$n=k=3$$

3. gyakorlat

```
static int numberOfPaths(int n, int k)
{
    if (n == 1 || k == 1)
        return 1;
    return numberOfPaths(n - 1, k) +
        numberOfPaths(n, k - 1);
}
```

3. gyakorlat

Hanoi tornyai probléma

Adott 3 rúd, az elsőn van n korong. Az első rúdról az utolsóra kell átrakni a korongokat úgy, hogy minden lépésben egy korongot lehet áttenni, nagyobb korong nem tehető kisebb korongra.

https://hu.wikipedia.org/wiki/Hanoi_tornyai

3. gyakorlat

Alapeset: $n=1$, a korongot áthelyezzük.

Rekurzív eset ($n>1$):

- a felső $n-1$ korongot félrerakjuk a szabályosan,
- a megmaradt 1 korongot áthelyezzük,
- a félrerakott $n-1$ korongot a helyükre tesszük.

A rudakat megszámozzuk: 1,2,3

Mi a segéd korong száma?

$(1,2) \rightarrow 3$, $(1,3) \rightarrow 2$, $(2,3) \rightarrow 1$

$(i,j) \rightarrow ?$

3. gyakorlat

```
static void towerOfHanoi(int n, int i, int j)
{
    if (n == 1)
    {
        System.out.println(i + " -> " + j);
        return;
    }
    towerOfHanoi(n-1,i, 6-(i+j));
    System.out.println(i + " -> " + j);
    towerOfHanoi(n-1, 6-(i+j),j);
}
```

3. gyakorlat

Lépések száma:

$$T(1)=1$$

$$\text{Ha } n > 1: T(n) = 2T(n-1) + 1 = 2^2T(n-2) + 2 \cdot 1 + 1 = \dots$$

$$= 2^k T(n-k) + 2^{k-1} + 2^{k-2} + \dots + 1 = \dots$$

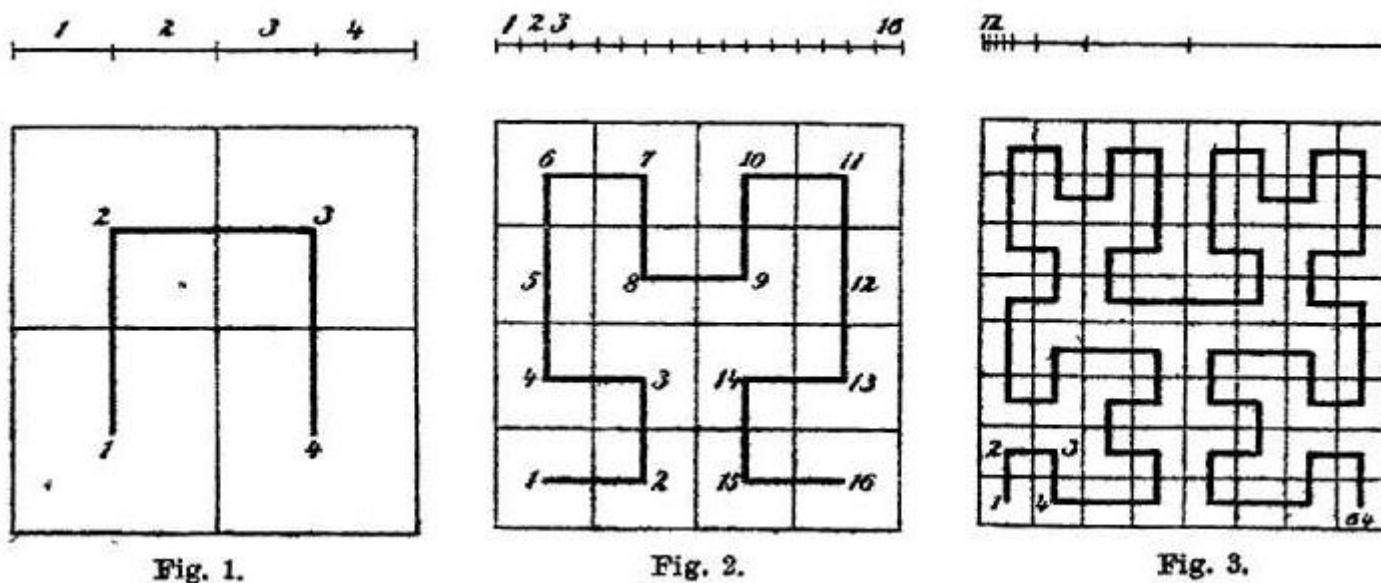
$$= 2^{n-1} T(1) + 2^{n-2} + 2^{n-3} + \dots + 2^0 = \dots$$

$$= 2^{n-1} + 2^{n-2} + 2^{n-3} + \dots + 1 = 2^n - 1.$$

Futási idő: $O(2^n)$

3. gyakorlat

Hilbert görbe

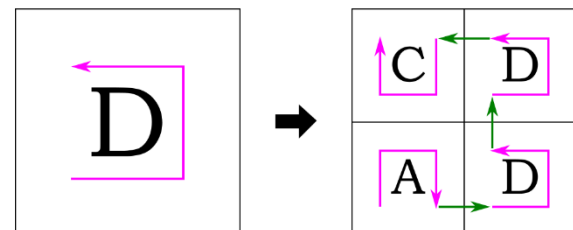
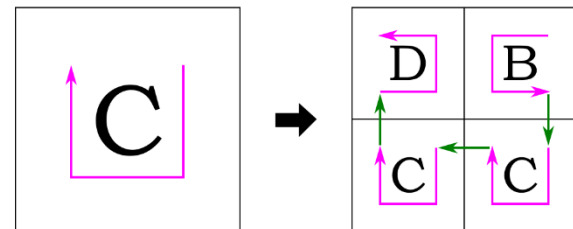
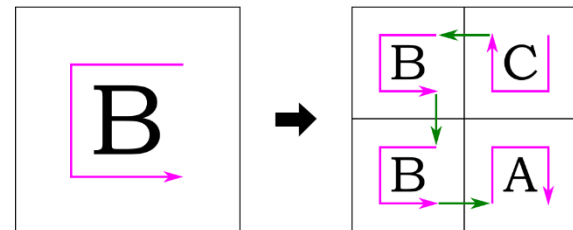
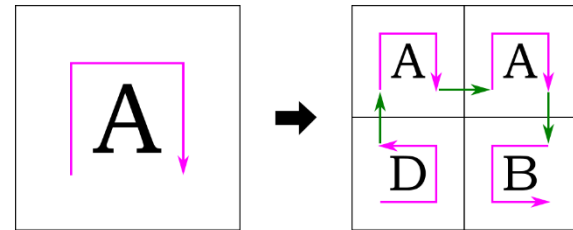

Forrás: D. Hilbert: [Über die stetige Abbildung einer Linie auf ein Flächenstück.](#)
[Mathematische Annalen](#) 38 (1891), 459–460.

3. gyakorlat

Hilbert görbe rekurzív definíciója.

https://en.wikipedia.org/wiki/Hilbert_curve

3. gyakorlat

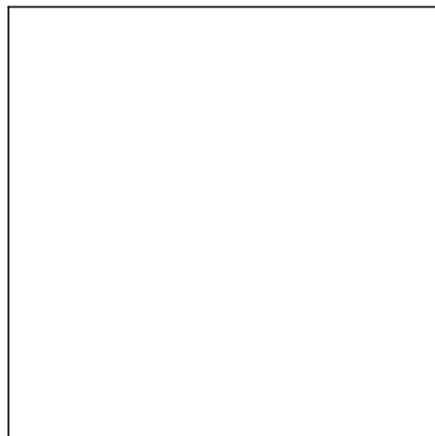
```
public static void A(int n)
{
    if (n > 0) {
        D(n-1); forward(1,0,1); //Y := Y + H; LINE;
        A(n-1); forward(1,1,0); //X := X + H; LINE;
        A(n-1); forward(1,0,-1); //Y := Y - H; LINE;
        B(n-1);
    }
};
```

```
public static void B(int n)
{
    if (n > 0) {
        C(n-1); forward(1,-1,0); //X := X - H; LINE;
        B(n-1); forward(1,0,-1); //Y := Y - H; LINE;
        B(n-1); forward(1,1,0); //X := X + H; LINE;
        A(n-1);
    }
};
```

```
public static void C(int n)
{
    if (n > 0) {
        B(n-1); forward(1,0,-1); //Y := Y - H; LINE;
        C(n-1); forward(1,-1,0); //X := X - H; LINE;
        C(n-1); forward(1,0,1); //Y := Y + H; LINE;
        D(n-1);
    }
};
```

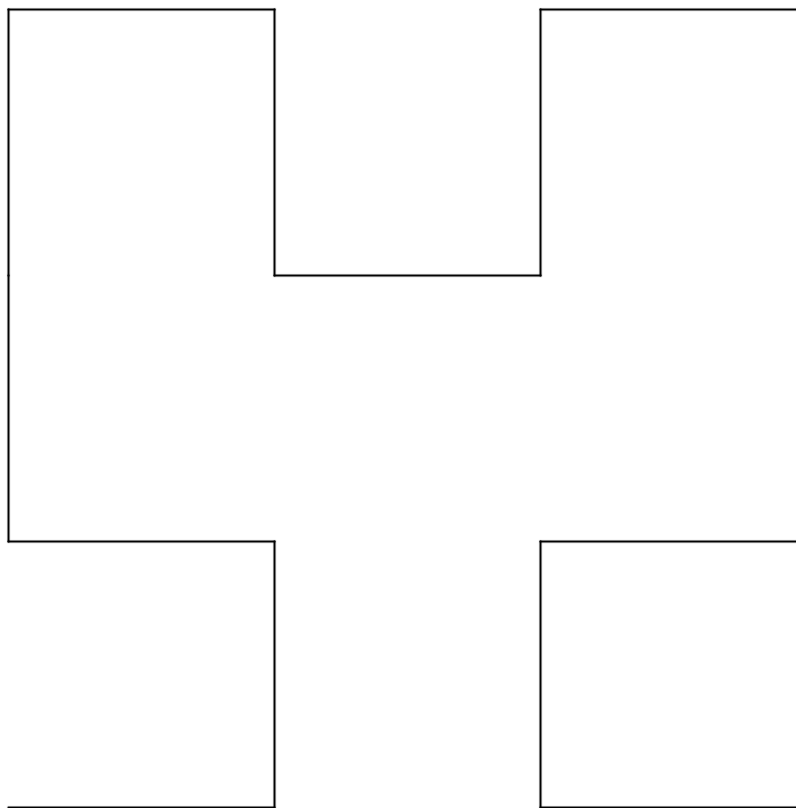
```
public static void D(int n)
{
    if (n > 0) {
        A(n-1); forward(1,1,0); //X := X + H; LINE;
        D(n-1); forward(1,0,1); //Y := Y + H; LINE;
        D(n-1); forward(1,-1,0); //X := X - H; LINE;
        C(n-1);
    }
};
```

3. gyakorlat

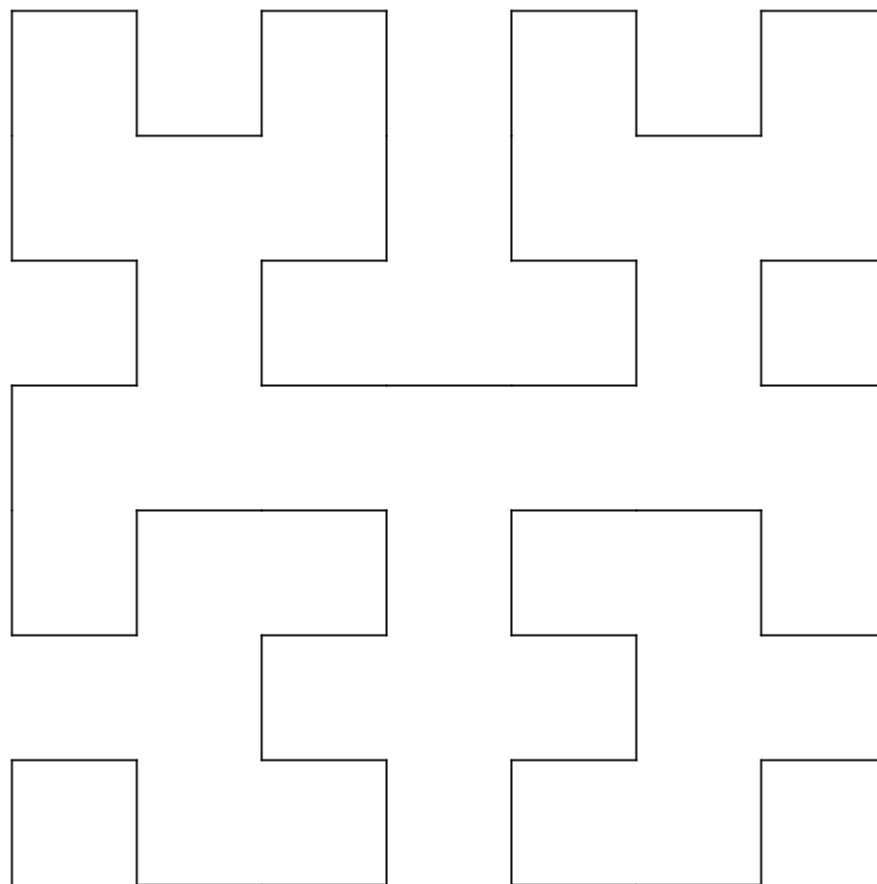
$n=1$

3. gyakorlat

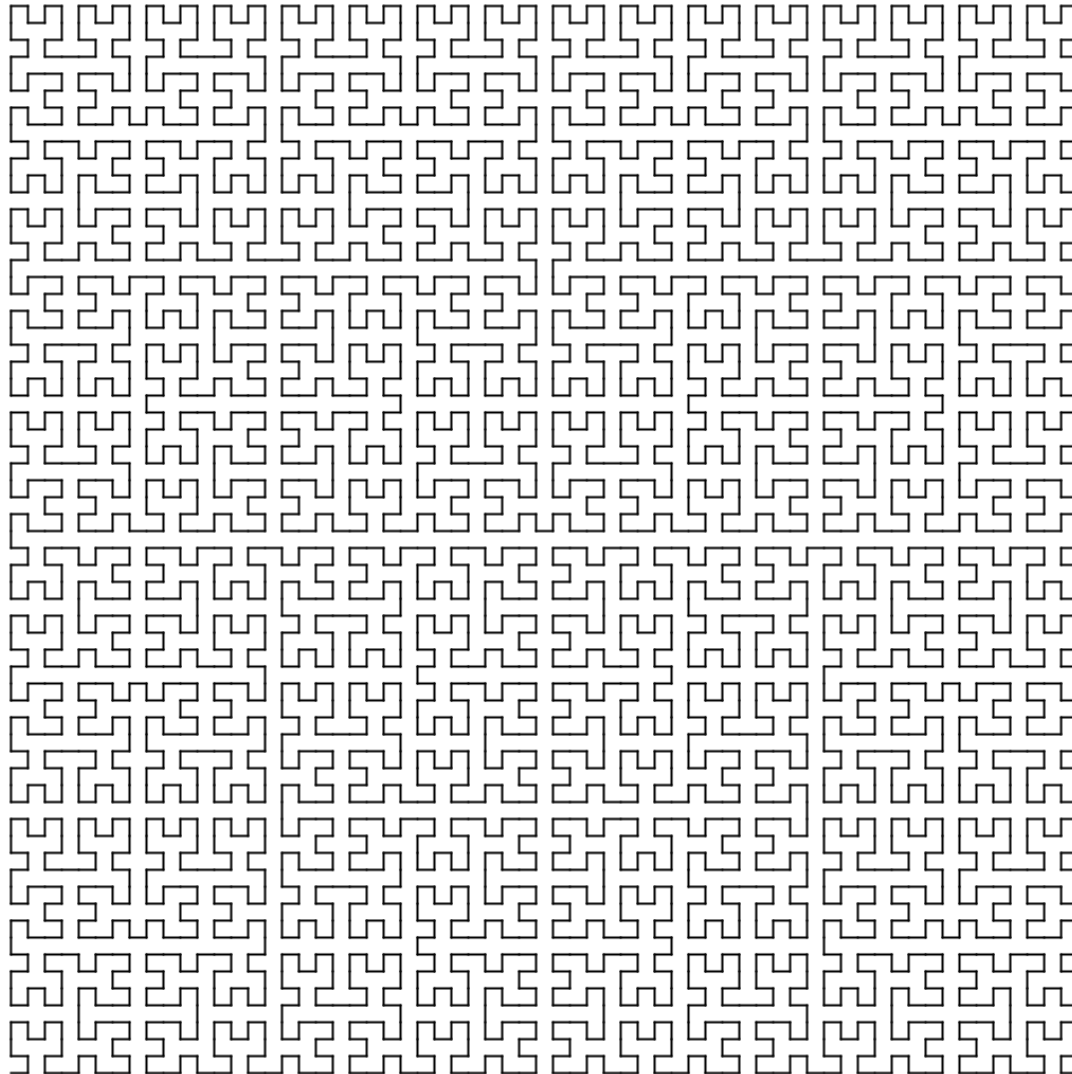
$n=2$

3. gyakorlat

$n=3$

3. gyakorlat

n=6

3. gyakorlat

$$T(1)=3$$

$$\begin{aligned}\text{Ha } n > 1: T(n) &= 4T(n-1) + 3 = 4^2T(n-2) + 4 \cdot 3 + 3 = \dots \\ &= 4^k T(n-k) + 4^{k-1} \cdot 3 + 4^{k-2} \cdot 3 + \dots + 4^0 \cdot 3 = \dots \\ &= 4^{n-1} T(1) + 4^{n-2} \cdot 3 + 4^{n-3} \cdot 3 + \dots + 4^0 \cdot 3 = \dots \\ &= (4^{n-1} + 4^{n-2} + 4^{n-3} + \dots + 1) \cdot 3 = 4^n - 1.\end{aligned}$$

Futási idő: $O(4^n)$

Mivel egy szakasz hossza $1/2^{n-1}$, a görbe teljes hossza $2^{n+1} - 1/2^{n-1}$.

3. gyakorlat

Adjunk meg egy rekurzív algoritmust, amely meghatározza az n szám azon partícióinak számát, amelyben a partícióban szereplő számok páronként különböznek!

Házi feladat

3. gyakorlat

- Magyarázatok, megoldások:
- Gelle Kitti: Algoritmusok és adatszerkezetek I. gyakorlati jegyzet.
- <http://www.inf.u-szeged.hu/~kgelle/sites/default/files/upload/alga-gyak-03.pdf>